

[Araz ay zrind tarixi v srhd krplrinin son durumu](#)

Qarabağ mnaqsisinin balanmas v Azərbaycan Respublikas razisinin mhm bir hissisinin Ermnistan trfindn ial edilmsi, Araz aynn imal sahilinin sakinsiz qald v burada xsusi vziyyt, habel rann imal qonuluunda hrbi hssaslqlar yarandndan illrdir ki, Araz ay zrind salnm tarixi v srhd krplri zrindn gedi-gli olmamdr v bu krplrin oxu baxmszql zndn dalmdr v sasl tmir ehtiyac vardr

AranNews – Xudafrin Su Anbar v Xumarlu hri yaxnlnda iki qdim körpü göz dyir. Onlardan biri dalmaq üzrdir v sasl tmir ehtiyac vardr. Digri is tmir olunub v istifady yararldr. Bu körpünün uzunluu 160 metrdir. Onun 120 metri rana, qalan is Azərbaycan Respublikasna aiddir. Sözügedn körpü Araz .¸ay üzrind n dar ke¸id saylr

Xudafrin körpülr Azərbaycanın iki hissi, yni Qarada v Qarabağ arasnda salnmdr. Bir-birindn 800 metr msafd yerln körpülrin iki azl .vardr v ¸ayn n ensiz hissind qurulmudur

Bu iki körpü mühdndislik v memarlq baxmndan bir-birindn frqlnir. n qdim körpünün ü¸d biri 1828-ci ild imzalanm Türkmn¸ay müqavilsindn sonra hr iki sahil birln .hissdn partladlmdr

Tarixi mnbllr v arxeoloji sübutlardan ld ediln mlumatlara gör, qdim vaxtlardan müxtilif dövrlrd Araz ¸ay üzrind bir sra körpülr salnb. Onlardan n qdimi eramzdan qabaq ilk minilliyin vllrin aiddir. Xudafrin adlanan körpünün ad ilk df tqribn 740-c hicri qmri ilind Hmdullah Mustovfinin “Nzhtul-qulub” kitabnda .glmidir

Da körpüdn aada bimi krpicdn hörülmü digr bir körpü d vardr. ¸ayn bu hissi enli olduundan körpünün uzunluu v armlarnn say ¸oxdur. Bu körpünün uzunluu 200 metr, eni 4,5 metrdir v 15 arm vardr. Körpü ü¸ün xüsusi dalaqranlar yaradlmdr. Körpüd ilnmi krpiclrin öl¸üsündn onun 13- .cü srd tikildiyi mlum olur

Bir sra tdqiqat¸larn fikrinc, da körpünün süstlmsindn sonra ikinci krpic körpü salnmdr. Bzilri d iki körpünün tikilmsini gömrük, ticart v iqtisadi gedi-giliri il bal oldunu deyibl. Digr bir fikir is budur ki, birinci körpü yardm ¸atdrmaq v sel zaman dalann gücünü azaltmaq mqsdı dayb, ikinci körpü is thlüksiz gedi-gilir ü¸ün istifad olunub. Bir-birin yaxn iki körpü salnmasnn sbblrindn biri d bu ola bilr ki, onlardan birindn insanların gedi-glii v yüklrin danmas, digrindn is heyvanlarn ke¸msi .ü¸ün istifad edilib

imali qaravulxana ¸aydan hündür yerd tikilib v hal-hazrda hali arasnda Qz Qalas adlanr. Cnubi qaravulxana da da körpü il .üzüz v ¸ox möhkm ina edilib ran v Arazn o taynn acl-irinli hadislrin ahid olan bu körpülr hm d dostluq v ballq körpüsü kimi tannr. Bu üzdn böyük körpü 1858 sayl (slamn ilk srlri) v ki¸ik

1859 saylı (Səviyyəsi) sənəd 24 fevral 1998-ci ildə Milli Səhiyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Qeyd edək ki, SSRİ-nin parçalanmasından qabaq və sonra rəqəmsal və Arazın imalat hissəsinə hakim vəltir arasında kinemətik və elektrik stansiyaların məqsədli Araz əsasən su anbarları tikilməsinə aid məqsədlər bənzərdir. Bu sənədlərlə əlaqəli sahələrdə tikinti məqsətləri, o cümlədən su anbarlarının inşasına məqsədli bir sıra kənd təsəvvüf və yolların salınmasına bənzərdir. Onlardan bəzisinin əksinəsi də oldu. Lakin Qarabağ məsələsinin həllənməsi və Azərbaycan Respublikasının razılıq məqsədli hissəsinin Ermənistan tərəfindən icra edilməsi ilə bu kənd təsəvvüf istifadəsiz qaldı, Arazın imalat hissəsində xüsusi vəziyyət yarandı və sənədsiz qaldığından, habelə rəqəmsal imalat qonuluunda hərbi məqsədlərə gətirilməlidir ki, yuxarıda sənədləşdirilmiş kənd təsəvvüf vəltir əlaqəli olmamışdır. Bu kənd təsəvvüf vəltir əlaqəli oxu baxışlıq vəltirəndən uşaqların və sənədlər təmir ehtiyacı vardır.